

Přesně před 75 lety usedli do lavic první studující vysokého technického vzdělávání v Plzni

17.10.2024 - Kateřina Dobrovolná | Západočeská univerzita v Plzni

Založení vysoké školy, která by západočeské metropoli nabízela technické vzdělávání, zdržela hospodářská krize, válka i nepřející režim. Přesto v pondělí 17. října 1949 usedli v Plzni do lavic první studující Vysoké školy strojní a elektrotechnické (VŠSE). Zpočátku se jednalo o pobočku Českého vysokého učení technického v Praze (ČVUT), o rok později už o samostatnou fakultu. Na odkaz VŠSE dnes navazují tři technické fakulty ZČU - strojní, elektrotechnická a aplikovaných věd - a také výzkumné centrum Nové technologie (NTC).

Dle původního záměru se mělo s výukou začít až v roce 1950. Nadšení všech zapojených osob a finanční i personální pomoc Škodových závodů ale umožnila otevřít školu o rok dříve. Vyučovalo se v budově bývalé Živnostenské a obchodní komory v sadech Pětatřicátníků, v současném sídle Fakulty právnické. Do prvního ročníku nastoupilo na strojní obor 67 a na elektrotechnický 27 studentů.

Školu v jejích počátcích tvořily kabinety, později katedry. Roku 1951 a 1952 vznikly katedry teoretických, strojírenských a elektrotechnických nauk, tělesné výchovy, vojenské přípravy a také katedra marxismu-leninismu. Později přibyla katedra obráběcích či transportních strojů, stavby turbín a tepelné techniky, nauky o materiálu a mechanické technologie nebo třeba katedra jazyků.

Roku 1950 se z VŠSE stala samostatná fakulta v čele s děkanem Františkem Polanským a o tři roky později se jednalo už o samostatnou vysokou školu pod vedením rektora Vojtěcha Voleníka. V roce 1960 pak vládní nařízení rozhodlo o rozdělení VŠSE na dvě samostatné fakulty - strojní a elektrotechnickou. Šlo o logickou reakci na rozvoj vysoké školy, kdy ji navštěvovalo stále více studentů. Po organizačních změnách v průběhu let byl roku 1985 položen základní kámen univerzitního kampusu na Borech a o šest let později došlo ke vzniku dnešní Západočeské univerzity v Plzni.

Vysoká škola působí pod tímto názvem od roku 1991 po sloučení VŠSE a Fakulty pedagogické. V současné době má ZČU 9 fakult, 4 výzkumná centra a 2 vysokoškolské ústavy. I když technické fakulty navazují na společný odkaz, v průběhu let se každá z nich vyprofilovala ve specifických oborech, ve kterých poskytuje vysoce kvalitní výzkum a vzdělávání.

Fakulta elektrotechnická (FEL) se za dobu své existence stala lídrem v moderních oblastech elektroinženýrství, jako jsou chytré technologie, obnovitelné zdroje energie či robotika. *„Naše fakulta se během 75 let výrazně posunula díky modernímu výzkumu, který děláme ve vlastním špičkovém výzkumném centru RICE, a propojení s průmyslem. Jsme si vědomi, že technické vzdělávání je klíčové pro zajištění budoucí generace odborníků a odbornic potřebných pro průmyslový sektor i celou společnost,”* řekl děkan FEL Zdeněk Peroutka.

Fakulta strojní (FST) si v uplynulých dekáдах vzala za své vzdělávání a výzkum v oblastech stabilní jaderné i obnovitelné energetiky, nových materiálů, technologií a inteligentních výrobních systémů. *„Studium na Fakultě strojní je již 75 let náročné, ale naši absolventi patří k nejlepším inženýrům a najdeme je všude tam, kde se něco nového a skvělého děje,”* uvedl děkan FST Vladimír Duchek.

Fakulta aplikovaných věd (FAV) sice není taková pamětnice jako dvě výše zmíněné fakulty, oběma už

se ale za 34 let své existence stihla vyrovnat. FAV vznikla v roce 1990 vyčleněním oborů jako jsou kybernetika, mechanika nebo informatika z Fakulty strojní a Fakulty elektrotechnické. *„FAV byla od začátku koncipovaná jako fakulta silně orientovaná na špičkový výzkum. Dnes je její významnou součástí i výzkumné centrum NTIS – Nové technologie pro informační společnost. Nejen díky tomu vychovává absolventy, o které je na trhu práce velký zájem,”* popsal děkan FAV Miloš Železný.

Působení technických fakult Západočeské univerzity v regionu připomenou oslavy 75 let technického vzdělávání v Plzni, které vyvrcholí v úterý 3. prosince 2024 Společenským večerem ZČU.

<https://info.zcu.cz/Presne-pred-75-lety-usedli-do-lavic-prvni-studujici-vysokeho-technickeho-vzdelavani-v-Plzni/clanek.jsp?id=7229>